

ROMAIN
PUÉRTOLAS

*O dievčatku,
ktoré prehltilo
oblak
veľký ako Eiffelova veža*

*O dievčatku,
ktoré prehltilo
oblak
veľký ako Eiffelova veža*

ROMAIN
PUÉRTOLAS

*O dievčatku,
ktoré prehltilo
oblak
veľký ako Eiffelova veža*

Fortuna
Libri

Original title: Romain Puértolas: LA PETITE FILLE QUI AVAIT AVALÉ
UN NUAGE GRAND COMME LA TOUR EIFFEL

Copyright © Editions Le Dilettante, 2015

Published by arrangement with Literary Agency "Agence de l'Est".

Cover design © Francesca Kristal Spinelli, 2015

Cover pictures © Mackey Creations Iyeyee

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2015

Translation © Olga Hirnerová, 2015

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Zora Sadloňová

Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Prvé vydanie

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom,
či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-406-9

*Patrícii,
môjmu jedinému pevnému bodu vo vesmíre*

Tento príbeh je od začiatku do konca pravdivý, pretože som ho celý vymyslel.

Boris Vian

Srdce je trocha ako hrubá obálka.

Providencia Dupoisová

Prvá časť

Poštárka a jej veľmi svojská predstava
o majonéze a živote

Prvé slovo, ktoré starý holič vyslovil, keď som vošiel do jeho salóna, bolo vlastne krátky, ostrý príkaz, hodný nacistického dôstojníka. Alebo starého holiča.

– Sadnúť!

Poslušne som sa usadil do kresla. Skôr ako by to urobil so mnou on so svojimi nožnicami. A hneď aj začal okolo mňa tancovať. Nepočkal, kým mu poviem, aký strih si na vlastnej hlave pri odchode z jeho salóna želám, ani aký si neželám. Ktovie, či už mal predchádzajúcu skúsenosť s neposlušnými škutami miešanca. Užije si svoje.

– Aspoň povedzte, kedy prestanete hýbať hlavou. Ešte vám naostatok odrežem ucho.

– To jeho „aspoň povedzte“ som považoval za veľký pokrok, za výzvu na dialóg, za sociálny mier a harmóniu medzi ľudskými bratmi, a zároveň som sa usiloval v rámci oných bratských vzťahov čo najskôr zabudnúť na hrozbu amputácie môjho sluchového orgánu.

– Nuž, takže, jedného dňa sa môj poštar, je to žena, mimochodom, veľmi šarmantná, dostavila ku kontrolnej

veži, kde pracujem, a povedala mi: „Pán Oné (tak sa volám), potrebujem, aby ste mi povolili vzlietnuť. Viem, že sa vám moja žiadosť môže zdať nezvyčajná, ale je to tak. Nekladte mi veľa otázok. Ja som s tým prestala, odkedy sa to všetko začalo. Len mi dajte povolenie vzlietnuť z vášho letiska, prosím.“ V podstate sa mi jej žiadosť nevidela až taká nezvyčajná. Niekedy prišli za mnou súkromníci, ktorých zruinovali letecké školy a zaujímali sa o súkromné hodiny lietania. Prekvapilo ma však, že mi predtým nikdy nespomenula svoju záľubu v aeronautike. Je pravda, že sme veľmi nemali príležitosť rozprávať sa, ba ani sme sa nestretávali (mávam striedavo denné a nočné služby), ale aj tak. Zvyčajne mi iba prinášala domov poštu na svojej starej žltej 4L. Nikdy nechodievala za mnou do práce. Škoda, lebo tá žena bola fakt bomba. „Za normálneho počasia by som vás s podobnou žiadosťou nasmeroval do oddelenia plánovania letov. Problém je, že dnes je vzdušná preprava celá poprehadzovaná pre ten prekliaty oblak popola, a tak nemôžeme zaraďovať súkromné lety. Ľutujem.“ Keď som uvidel zmätok na jej tvári (peknú tvár mala riadne zmätenú, a to mi spôsobilo zmätok v srdci), zatváril som sa, že ma jej prípad zaujal: „A aký stroj pilotujete? Cessnu? Piper?“ Dlho váhala. Očividne bola v rozpakoch, očividne ju moja otázka zaskočila. „Práve v tom je moja žiadosť nezvyčajná. Nepilotujem lietadlo. Lietam celkom sama.“ „Áno, pochopil som, lietate bez inštruktora.“ „Nie, nie, celkom sama, chcem povedať bez prístroja, iba tak.“ Nadvihla ruky nad hlavu a otočila sa okolo svojej osi ako baletka. Ozaj, povedal som vám, že bola v plavkách?

– Na ten drobný detail ste zabudli, – poznamenal holič, ktorý práve sústredene bojoval s mojimi afroškutami.
– Vždy som si myslel, že letecký dispečer si dobre žije, ale toto je skutočne ohromné!

Starý holič mal pravdu. Letecký dispečer na Orly sa veru nemá na čo sťažovať. Aj tak nám nič nebráni z času na čas nečakane vyhlásiť menší štrajk. Akurát taký, aby na nás ľudia cez sviatky nezabudli.

– Takže mala na sebe kvietkované bikiny, – pokračoval som. – Veľmi pekná žena. „Nechcem vám rušiť dopravu, pán dispečer, chcem len, aby ste ma brali ako jedno lietadlo navyše. Nepoletím tak vysoko, aby ma ten oblak popola zasiahol. Ak treba zaplatiť letiskový poplatok, nemám problém, nech sa páči.“ A podala mi päťdesiateurovú bankovku, ktorú neviem odkiaľ vytiahla. V každom prípade to nebolo z jej hrubej koženej tašky, lebo ju nemala prehodenú cez plece. Nevedel som, na čom som. Vôbec nič z jej príbehu som nechápal, ale ona sa tvárila veľmi rozhodne. Povedala mi, že naozaj môže lietať. Ako Superman alebo Mary Poppinsová? Chvíľu som si myslel, že mojej poštarke preskočilo.

– Keď to zhrniem, váš poštár, teda poštarka, jedného dňa vtrhne do vašej kontrolnej veže v plavkách, pričom najbližšia pláž je vzdialená stovky kilometrov, a žiada, aby ste jej povolili vzlietnuť z letiska tak, že bude mávať rukami ako sliepka.

– Celkom dobre ste to vystihli.

– Keď si pomyslím, že mne poštarka nosí iba faktúry...
– vzdychol muž, utrel si hrebeň o plášť a opäť sa pustil do mojej kučeravej hrivy.

Nožnice v holičovej druhej ruke neprestajne klepotali ako psie pazúry na parkete alebo ako škrečok v kolese.

Celý jeho postoj naznačoval, že neverí ani slovko z toho, čo mu vykladám. Nedá sa mu to vyčítať.

– No a teda, čo ste urobili? – spýtal sa ma nepochybné iba preto, aby zistil, kam až zájdem vo svojej pochabej obrazotvornosti.

– Čo by ste urobili na mojom mieste?

– Neviem, ja nepracujem v letectve. Okrem toho, mne sa nestáva, že by v mojom holičstve pristávali polonahé krásavice.

– Bol som celkom vyvedený z miery, – pokračoval som, nevšímajúc si reči starého hundroša.

– Ja som si myslel, že leteckého dispečera nič nevyvedie z miery! – ironicky poznamenal. – Veď za to vás platia, či nie?

– To je trocha skreslená predstava. Predsa nie sme stroje! Skrátka, hľadela na mňa očami porcelánovej bábiky a vravela: „Volám sa Providencia. Providencia Dupoisová.“ Potom počkala, aby jej slová stihli urobiť na mňa dojem. Vyzeralo to, že vytiahla svoj posledný tromf. Myslím, že mi prezradila svoje meno, aby som ju prestal považovať za obyčajnú poštárku. Veď jej meno má v latinčine široký význam: predvídavosť, prezieravosť, starostlivosť aj prozreteľnosť. Bol som natolko zmätený, že chvíľu som si dokonca myslel, že... no viete, že je to dievča, s ktorým som čosi mal, no a nespoznal. V mladosti som mával menšie úspechy... Lenže nebolo pochyb, hoci chodievala v šiltovke a vo veste námorníckej modrej farby, toto super dievča bolo naozaj moja poštárka.

Holič už vytiahol hrebeň aj nožnice z mojej brčkavej hrivy, a tie mu ovisli v nehybných rukách.

– Naozaj ste povedali Providencia Dupoisová? Osobne Providencia Dupoisová? – zvolal a položil obidva nástroje na sklenený stolík predou mnou, akoby naňho odrazu doľahla veľká únava. To bol prvý prejav záujmu, odkedy sme sa začali zhovárať, vlastne odkedy som spustil svoj monológ. – Chcete povedať žena, o ktorej sa písalo vo všetkých denníkoch? Tá, čo sama vzlietla?

– Presne tá, – odvetil som, prekvapený, že ju pozná. – Pravdaže, v tej chvíli bola pre mňa iba moja poštárka. Sexbomba zo žltej 4L.

Podnikateľ sa zvalil do prázdneho kresla, stojaceho vedľa môjho. Akoby mu na pleciah zosadla vesmírna stanica.

– Ten deň vo mne vyvoláva pochmúrne spomienky, – povedal s pohľadom strateným kdesi medzi bielymi a čiernymi kachličkami jeho holičstva. – Vtedy som pri leteckom nešťastí prišiel o brata. Presne v ten deň, keď tá slávna Providencia vyvolala taký rozruch svojím prekvapujúcim činom. Paul, môj starší brat, letel na pár dní na dovolenku za slnkom. Krátka dovolenka, nikdy by si nepomyslel... že bude taká dlhá. Vlastne večná... Stošesťdesiatdva cestujúcich. Ani jeden neprežil. Myslel som si, že Boh nastupuje na lietadlo ako každý. V ten deň asi zmeškal registráciu.

Muž znova zdvihol hlavu. V očiach mu prebleskol lúč nádeje.

– Radšej hovorme o niečom veselšom. A naozaj letela? Chcem povedať, videli ste ju letieť, tú Providenciu Dupoi-

sovú? Čítal som o nej v tlači, lenže tam sa popíše tolko sprostostí... Rád by som poznal pravdu, nič, len pravdu.

– Médiá tam neboli. Tej správy sa zmocnili dodatočne a povyťahovali všetko do najmenších podrobností, čo vyvolalo najneuveriteľnejšie chýry. Videl som dokonca čierne na bielom, že Providencia letela vo svojej žltej renaultke až do Maroka a že narazila do oblaku, čo nie je ďaleko od pravdy, nie je to však presné. Ja vám ju celú vyrozprávam, celú pravdu o tom, čo sa toho dňa stalo na Orly. A verte, je to len viditeľná časť ľadovca. Ako tam tá moja poštárka prišla a čo sa stalo, je možno ešte dôležitejšie a v mnohom spochybní moje karteziánske myslenie. Chceli by ste si to vypočuť?

Holič pohybom ruky prešiel cez prázdny salón.

– Ako vidíte, je tu plno národa, – povedal ironicky, – ale dobre, môžem vám venovať menšiu prestávku. Viete, bude to zmena po tých nekonečných táraninách o svadbách či krstinách, ktorými ma klientky obšťastňujú za každým, keď si prídu nanovo nakuštriť škuty, – dodal starý muž, predstierajúc nezúčastnenosť, hoci len tak horel od zvedavosti.

A ja od nedočkavosti všetko vyrozprávam...

(((

V deň, keď sa malá Providencia naučila chodiť, hneď vedela, že neostane len pri tom. Že jej ambície sú celkom iné než tento výkon, lebo skutočne šlo o výkon, ale tiež iba o začiatok dlhej série výkonov. Behať, skákať, plávať. Ľudské telo, tento fantastický stroj, ukrýva v sebe pre-

kvapujúce fyzické schopnosti, ktoré mu umožňujú ísť v živote dopredu, tak v pravom, ako aj prenesenom zmysle.

Pri výške šesťdesiatosem a pol centimetra a vo veku sedem mesiacov ju zhrýzala silná túžba objavovať svet vlastnými očami či skôr vlastnými nohami. Jej rodičia, obaja lekári v najprestížnejšej francúzskej pediatrickej nemocnici sa nevedeli spamätať. Počas dlhej lekárskej praxe sa s podobným prípadom nikdy nestretli. A tu ich vlastné dieťa im predvádza a vyvracia s energiou niekoľkomesačného bábätko, akoby rúcalo vežu z kociek, všetky ich krásne teórie o tom, kedy začínajú deti chodiť. Ako mohla ich jediná dcéra robiť prvé kroky v takom útlom veku? Ako vládali kostičky nôh uniesť telíčko tučnučkého usmiateho Budhu? Že by to nejako súviselo so šiestimi prstami na jej pravej nožičke? Na toľké otázky si Nadia a Jean-Claude nevedeli odpovedať ani v tej chvíli, ani neskôr. Bolo to čosi, čo sa nevysvetľuje, a oni sa s tým naostatok zmierili. Matka ju auskultovala, otec jej dokonca röntgenoval mozog, ale nič nezistili. Všetko vyzeralo normálne. Bolo to tak, a dost. Ich malá Providencia vo veku sedem mesiacov chodila. Bodka. Providencia bola hyperaktívne dievčatko.

Samozrejme, že všetko, čo precitovali v tom zvláštnom období, nebolo nič v porovnaní so správou, ktorá sa na nich o tridsaťpäť rokov neskôr vyrútila ako vlna cunami. Jedného letného dňa si totiž ich dcéra vzala do hlavy, že sa naučí lietať.

Poloha: Letisko Orly (Francúzsko)
Srdce – O – meter^{®1}: 2 105 kilometrov

Zrejme ste už pochopili, že vo chvíli, keď sa tento neuveriteľný príbeh začal, Providencia mala tridsaťpäť rokov a sedem mesiacov. Bola to celkom obyčajná žena, aj keď ju zdobilo šesť prstov na pravej nohe a neobyčajné krstné meno. Neobyčajné vzhľadom na to, že nepochádzala zo Spojených štátov, ale žila na južnom predmestí Paríža, čo bolo celkom obyčajné, a navyše mala celkom obyčajné zamestnanie.

Bola poštár.

Hoci Francúzska akadémia už pred mnohými rokmi povolila slovo „poštárka“, Providencia (vzhľadom na svoju

¹ Patent profesora Alaina Jouffra (zo Štátneho ústredia vedeckého výskumu), ktorý umožňuje vyrátať vzdialenosť medzi dvoma milujúcimi sa srdcami. V tomto prípade medzi srdcom Providencie a srdcom Zahery. Povolená odchýlka 3,56 metra. (Pozn. autora: Všetky poznámky sú od autora.)

profesiú napokon celkom hrdo nosila svoje meno) dávala prednosť označeniu „poštár“. Bola zvyknutá, že jej to vyčítali. Feminizáciu v tomto prípade považovala za správnu a tešilo ju, že niektoré osoby v tých dvoch pridaných hláskach videli splnenie celoživotného boja za ženskú vec. Medzi jej záujmy to však nepatrilo. To bolo všetko. Pretože poštári existujú už päťsto rokov a výraz „poštárka“ tridsať. Dokonca aj dnes znie čudne v ušiach ľudí (ktorí niekedy počujú notárka, ak nie aj počtárka). Preto keď povedala poštár, ušetrila si dlhé vysvetľovanie, slová a čas, čo bolo dosť dôležité pre takúto uponáhľanú ženu, ktorá sa naučila chodiť vo veku sedem mesiacov.

A tak v to ráno, keď pri policajnom pulte hraničnej kontroly na letisku Orly vyplňala stručný dotazník pre pobyt v Marrákeši, bolo celkom prirodzené, že do kolónky zamestnanie napísala poštár.

Taký údaj sa podľa všetkého nepáčil flegmatickej úradníčke, ktorá dokument kontrolovala. Okamžite sa to odrazilo na tvári namachlenej lacným mejkapom – bol to ten typ ženy, ktorá nevynechá jedinú príležitosť pripomenúť, že je žena, a najmä pripomenúť to iným ženám, ktoré vyzerali, že v tomto prípade na to zabudli. Policajтка, fúzatá ako taký žandár, sa, naopak, v to ráno neoholila, takže jej ženskosť poriadne utrpela.

– Napísali ste *poštár*.

– Áno, lebo som *poštár*.

– Teraz sa už môže hovoriť *poštárka*.

– Fajn.

– Hovorím vám to, lebo je podozrivé napísať *poštár*, ak ide o ženu. Keď niekto číta váš dotazník, očakáva, že uvidí

chlapa, lenže keď sa na vás pozrie, vidí ženu. Je z toho zmätok. A my v polícii zmätky nemáme radi, ak chápete, čo chcem povedať. Ja vás pustím do lietadla, ale netúžim po tom, aby ste po prilete do Maroka ostali trčať na hraničnej kontrole len preto, že ste uviedli *poštár* namiesto *poštárka*. Bolo by to hlúpe. Viete, oni sú zvláštni. Rovnosť pohlaví nie je u nich práve v móde. U nich je v móde skôr gravírovanie popolníkov... alebo kožené taburetky.

Ale dlhé čierne chlpy na hornej pere, keď je človek žena, to zrejme nevyvoláva zmätok! pomyslela si Providencia. Neuveriteľné! Tá chlpaňa si dovoľuje poučać ju. Že by sa fúzy stali v polícii povinnými, ako to bolo v tridsiatych rokoch? Alebo agentka jednoducho chcela držať krok s módou, ktorú priniesla veľká bradatá víťazka Eurovízie 2014?

– Áno, to by bolo hlúpe, – zopakovala sucho, vzala si nazad dotazník a dôvod sváru opravila perom.

Bolo lepšie nerozvírovať hladinu. Keď chybu opravila, dotazník vrátila uniformovanej Conchite Wurst.

– Už je to lepšie. Teraz prejdete kontrolou ako list poštou, – zažartovala policajtká. – No aj tak neviem, prečo sa tu handrkujeme, keď silno pochybujem, že sa dostanete až tam.

– To znamená?

– Práve rušia lety jeden za druhým. Pre ten oblak popola.

– Oblak popola?

– Neviete o tom? Na Islande sa prebudila sopka. Aspoň sme počuli spomínať Island... tiež nás musel naštváť s tou svojou sopkou.